

Marja tn kergliikluse silla arhitektuurivõistlus

Žürii protokoll

14.05.2018 toimus ideekonkursile laekunud võistlustööde hindamine žürii poolt. Žürii koosolekul osalesid järgmised žürii liikmed: Reno Laidre, Tõnis Arjus, Anna-Liisa Unt, Kaido Kepp, Martti Kiisa. Lisaks osales koosolekul eksperdina Mati Raamat.

Žürii tutvus võistlustöödega ja otsustas konsensuslikult reastada tööd alljärgneva paremusjärjestuse alusel vastavalt hankedokumendis toodud hindamiskriteeriumitele. Kommentaarid auhindamata töödele on esitatud tähestikulises järjekorras.

I preemia - Õhtukaar

Silla arhitektuurne ja tehniline lahendus on omavahel suurepärases kooskõlas. Tagasihoidlik ja sümpaatne vorm arvestab asukohaga ja täiendab seda. Võistlustöö on lahendanud silla sidumise kaldapromenaadidega maitsekalt kahe kaare süsteemis, kus üks kaartest maandub promenaadidele ja teine kõrgub üle nende, et tagada vajalik pikikalle. Promenaadide alla tekib läbimine, mis silla väikest laiust arvestades ei ole probleem. Sillatekil ja külgedel on kasutatud puitviimistlust, mis loob hubasust, kuigi ei pruugi olla kergliiklejatele kõige sobivam katend.

Edasisel projekteerimisel tuleb lahendada kahe kaare üleminekul tekkivad kitsaskohad ja lahendada kergliiklejate eraldamise võimalused. Betoonest sillasammaste kavandamisel arvestada, et need ei takistaks sõudjate liikumist jõel ja ei segaks vajalikke vaatekoridore võistluste ajal. Projekteerimisel tuleb koos silla lähialadega leida lahendused vettemineku kohtadele jõekallastel, kuhu oleks autodega võimalik lähedale pääseda.

II preemia – Vitruvius

Ideekavand arvestab väga hästi linnaruumilist konteksti ja ümbritsevat keskkonda oma vormipuhituse ja loogilisusega. Sild on elegantne ja konstruktiivselt pädev, silla ristlõike profiil on ilusa vormiga. Võistlustöö seob silla hästi alleedega, kuigi vaated ei anna edasi teraskanduritel pealesõitude lahendust. Võistlustööga on praktiliselt lahendamata piirete, väikevormide jm detailide disain, kuid seda kompenseerib sillaidee veenvus.

III preemia – Marta

Võistlustöö pakub välja väga kerge ja elegantse silla, mis on kavandatud selgelt ainult jalakäijate jaoks. Antud lahenduses on silla käigutee pikikalle sobilikum ja kulgemine ühtlasem, mis annab võimaluse ka teistele kergliiklejatele mugavalt silda ületada. Silla

tugedel tekivad arvestatavad tõmbejõud, mis jõelammi geoloogiat arvestades ei pruugi olla mõistlik lahendus. Konstruktivne lahendus tagab siiski esteetiliselt nauditava vormi.

Ergutuspreemia – Langskip

Võistlustöö pakub välja skulpturaalse sillavormi, mis mõjub hästi oma monoliitsuses ja loob maamärgi. Sild mõjub puhtalt ja diskreetselt kahe kalda miljöö ühendajana. Ilma kaldavantideta vantsild on siiski tehniliselt väga keeruline lahendus. Ebaproportsionaalsena mõjub sildeava suhtes üsna madal käigutee ning madalad ja massiivsed püloonid. Silla vaba käigutee laius ei ole piisav. Tõstetud sillalepääs lõhub alleede terviklikkuse.

Ergutuspreemia – Sõida tasa üle silla

Väga omapärase arhitektuuriga võistlustöö, mis väärtustab üle silla kulgemise elamust. Pakutud lahendus rõhub kiviilt kivile hüpates silla, kallaste ja jõe looduslikule harmooniale. Nutikas on töö kandekonstruktsioon ehk ennast kandev renn. Sillal liikujale tekib siiski mitmeid ohtlikke kohti, kus erinevate liikumisviiside harrastajatel on puuduliku nähtavuse tõttu raske teineteisega arvestada. Sild on vormiliselt huvitav, kuid antud asukohas pigem ei sulandu. Sild toimiks paremini kesklinna situatsioonis hästi vaadeldavas asukohas omaette võtmeatraktsioonina.

Alberti

Võistlustöö näol on tegemist lihtsa ja tehniliselt teostatava talasillaga. Esitatud töö maht ei vasta piisaval määral võistlusülesandele, graafiline materjal ei ole esinduslik. Lahendamata on piirete, väikevormide jm detailide disain. Võistlustöö on lahendanud silla pealesõidud terasest rampidena, et tagada sujuv ja invanõuetele vastav kalle. Rampide täpsem lahendus puudub. Jõe vaba kasutamise piiramine sammastega ei ole asukoha silde juures hea ega vajalik lahendus. Sillasammaste tõttu mõjub lahendus raskepäraselt.

Allee

Esitatud lahendus on visuaalselt atraktiivne maamärk, mis oma kõrghaljastuselaadse vormiga ühendab vastaskallastel olevad alleed ja rohealad. Lähemalt vaatlusel selgub, et sillakonstruktsiooni allee ei ole siiski silla kandmiseks konstruktiivselt vajalik ja tegemist on tavalise talasillaga. Vaieldav on, kas esitatud ristlõikes on võimalik tagada sillatalade kandevõime. Töö on esteetiliselt nauditav, kuid hea idee ei ole lõpuni ära vormistatud.

Et saaks üle Emajõe

Võistlustöö on pakkunud välja kahe kaarega kaarsilla, mille käigutee on jõetelje suhtes nihutatud Lubja tänava suunas. Lahendus mõjub kentsakalt ja ei arvesta Veeteede Ameti laevatee paiknemisega. Marja tänava poolsel kaldal on sild kõrguslikult seotud olemasoleva maapinnaga, Lubja tänava pool aga kulgeb üle kaldapromenaadi. Promenaadilt otse sillale

pääsu pole. Kahe lahkneva kaarega sillakonstruktsioon ei ole insenertehniliselt tugev lahendus. Sillakaarte toomine käidavasse kohta inimeste kõrvale toob välja terava kontrasti kaarte massiivsuse ja inim mõõtmete vahel.

Kivisilm

Rahulik ja tasakaalukas lahendus, mille keskseks dominandiks on jõe keskel asuv vaateplatvorm / toesammas. Sillasammas lisab teekonnale huvitava katkestuse: põhjenduse seistada ebaharilikus ruumilises situatsioonis lineaarse elemendi keskel vee kohal. Katkestus mõjub linnaosade piirikivina. Puhkekoha vajalikkus sellises asukohas ja sellisel viisil on siiski küsitav, kuna vaateid pakub tegelikult sild kogu pikkuses ja tagatud on normatiivsed pikikalded. Lisaks on oht, et kivisilm takistab jõel liikujaid. Sillasammas on massiivne ja üle dimensioneeritud. Võistlustöö on sidumise kallastega kavandanud kahes tasapinnas. On tervitatav, et välja on pakutud sildumisrajatiste lahendus, kuid nende sidumist sillaga ei ole ette nähtud.

Kumakoda

Elegantse disainiga vormilt efektne sild, mis pakub Tartule täiesti uue elemendi ja ühendab kerguse ja õhulisusega kergliiklejate suunad. Vihje arhetüüpsele katuse- või purjemotiivile on leidlik. Välja pakutud visuaal ei mõju kahjuks ripsillana konstruktiivselt usutavalt. Kandeelementide paiknemine ja silla vaba käigutee väike laius mõjub ohutuse seisukohast halvasti. Positiivne on, et võistlustöö on kujundanud liikumistele pikemalt, kui ainult silla osas.

Laevuke

Pomposne võistlustöö, mis ei suuda arvestada võistlusala asukohta ja linnaehituslikku konteksti. Paljude murdepunktidega konstruktiivses lahenduses on hulgaliselt tehniliselt nõrku kohti ja hoolduse mõttes keerulisi sõlmi. Konstruktiivse osa eksponeerimine ja rõhutamine mõjuvad silla all huvitavalt, aga koos sillasammastega on tervik sellele vaatamata brutaalne. Sillale pääs on väga kaugel kaldast, mis lõhub ära sujuva liikumise promenaadidel. Sellest murekohast pääsemiseks on töö esitanud täiesti uue kaldajoone lahenduse. Võistlustööd tuleb tunnustada puidu kasutamise eest sillakonstruktsiooni valikul.

Maasikas

Võistlustöö pakub välja lahenduse, millega sillal kulgemine muudab oma tähendust ja ühelt kaldalt teisele saamine ei ole sirgjooneline. Tekkiv kaar pikendab radikaalselt teekonda üle jõe. Vajalike pikikallete kätte saamiseks võiks siiski kaaluda lihtsamaid ja otstarbekamaid lahendusi. Tegemist on konstruktiivselt teostatava sillaga, millel puudub vajalik ainulaadsus ja ruumiline mõju, et muuta selle eelistamist asjakohaseks. Kiiduväärt on võistlustöö põhjalikkus ja maht, millega on läbi lahendatud nii väikevormide kui haljastuse kontseptsioon.

Mart

Sarnaselt oma õele, pakub ka antud võistlustöö välja kerge ja elegantse silla, mis on mõeldud eelkõige jalakäijatele. Väga kaheldav on, kas silla konstruktsioon taluks sõidukite koormust. Silla käigutee kulgemine loob jalakäijate jaoks huvitavama ja vahelduvama ruumikogemuse, kuid ei näi piisavalt põhjendatud. Pikikalded silla otstes ei ole sobilikud ratastoolis liikujatele. Silla tundlik kuvand arvestab linnaruumilise kontekstiga.

Pontem

Võistlustöö pakub välja modernse ja hästi funktsioneeriva silla, mis arvestab laevatee asukohaga ja on hästi seotud kaldapromenaadidega. Küsitav on siiski ultramodernse välimuse sobilikkus antud piirkonna linnaruumi. Tekkiv renn mõjub endassetõmbunult ja ei suhtle ümbritsevaga. Probleemiks on sillasammaste toetumine jõkke, mis võib segada jõel liikujaid. Konstruktiivselt on tegemist terasest seest tühja profiiliga, millele on keeruline ligipääs hoolduseks.

Portaal

Esitatud lahendus on kaasaegse vormiga ja efektne, kuid mitte liiga väljakutsuv. Vormiloogikat järgib ka keskkoha õhulisus ja silla otste massiivsus. Konsoolsed portaalid on turvalisuse risk: ronijate takistamiseks tuleb need piirata või ära jätta, mis muudab vormi mõtet. Tegemist on esteetiliselt nauditava lahendusega, mis loob uut ruumilist kvaliteeti.

Punt

Silla lahendus mõjub raskena ja ei õigusta end antud asukohas. Võistlustöö pakub välja konstruktiivse lahenduse, mida kasutatakse pigem pikemate sillete jaoks. Seega ei oma väljapakutud purjemotiiv konstruktiivset tähendust. Sillale juurdepääsud on põhjendamatult keerulised.

Supisild

Võistlustöö pakub välja kahe kaarega kandva silla lahenduse, mis tundub konstruktiivselt usutav. Silla lahendus on elegantne, kuid ei paku Tartule ja asukohale uuenduslikkust ning mõjub võõralt. Sillale viiv pandus on liiga järsk ratastoolis liikujale. Kaldapromenaadidele on välja pakutud kahetasandiline lahendus ning promenaadidelt sillale viivad otse ainult keerdtrepid, mis on funktsionaalselt ebamugav.

Sõrmus

Väga dominantne võistlustöö, nii-öelda armastajate sild, mis oleks sobilikum teistsuguses linnaruumi kontekstis. Silla vorm ei sulandu piirkonda, kuid ei paku ka veenvat kontrasti. Sõrestikust toru näol on tegemist silla kandekonstruktsiooniga, mis tehniliselt ei ole lõpuni lahendatud ning sellisel kujul ei ole sobilik hooldus- ja päästesõidukite liikumisvõimaluste tagamiseks. Silla pikikalle on liiga järsk mugavaks liikumiseks.

/allkirjastatud digitaalselt/